

Kua puta ake te huinga kōpae hou 'Kei aku kamo' hei kawē i ngā kōrero me ngā āhuatanga o Waikato otirā, Tainui, hei kahurangi kāmehameha mō te ao katoa.

Nā tēnei uri o Waikato whānui, a Mamae Takerei ngā kōpae i waihanga, ā, ko te kōrero a Mamae, "Ā tōna wā ka mate au, me pēwhea e mōhio ai aku mokopuna ki ēnei kōrero?" I tupu ake a Mamae i Ngāruawāhia, i runga i te marae o Tūrangawaewae, i raro hoki i te Kingitanga.

Nā Mamae anō te huinga kōpae i whakaingoa. I whai a ia i te ingoa o

tōna ake whaea, ā, ko tōna ingoa i ahu mai i te waiata mōteatea 'E ua, te ua.'

Ko te tino aronga o ngā kōpae, ko te kōrero me te whakamārama i ngā tino kōrero o Waikato, pēnei i Te Tumu o Tainui, te Kingitanga, Te Puea me āna mahi, te raupatu me ētehi atu. Arā anō hoki ngā kōrero kei runga i ēnei kōpae kia mōhio ai ngā iwi he aha kē te tikanga o ēnei taonga i whakarerea mai ai e ngā tūpuna.

Kāore a Mamae i whiwhi pūtea tautoko hei whakatinana i te kaupapa nei. Nāna tonu i utu. Hei tā Mamae, he huarahi whāinga whakaaro ēnei kōpae mō te rangatahi hei piringa

ngākau kia mōhio ai, kia mārama ai hoki rātou ki ngā tikanga tuku iho.

Hei tāna anō, kua tutuki pai tēnei, tētehi o ōna wawata kia waiho ake ia i ēnei taonga hei kākahu whakamahana mō ngā uri whakaheke e haere ake nei.

Kei roto i ngā reo e rua ēnei kōpae, arā, te reo Māori me te reo Pākehā, ā, kei runga hoki ētehi waiata, ētehi whakataurākī.

Kāti rā, mō te roanga atu o ngā whakamārama, whakapā atu ki tōna tūranga ipurangi:

www.geocities.com/takerei

Ko Jim Rutene rāua ko Mamae Takerei, i Tūrangawaewae marae e pupuru ana i ētehi o ngā kōpae.

Vanessa Bidois

He Karahipi Reo Māori

Kua whakatūria e Te Taura Whiri i te Reo Māori ētahi karahipi hei tautoko i ngā pouako o ngā Kura Kaupapa Māori i roto i te tau 2002. He āwhina ā-pūtea tēnei e taea ai ngā pouako te whakapakari ake i tō rātou mōhio ki te kōrero ki te tuhituhi hoki i te reo Māori. Piki atu ki te \$5000 te nui o ngā karahipi ka tukuna. Ko te tikanga me matatau kē te kaitono ki te reo Māori me te reo Pākehā ā-waha, ā-tuhi. Mā ngā pouako o ngā Kura Kaupapa Māori anake tēnei karahipi. Ka kati ngā tono a te 14 Hui-tanguru 2002.

Mō ētahi atu whakamāramatanga me te pukatono, whakapā mai ki a Matewaka Thrupp

waea: 04-4716722

waea whakaahua: 04-4712768

e-mēra: matewaka@tetaurawhiri.govt.nz

www.tetaurawhiri.govt.nz

Te Tāunga Tohu i te Matatau ki te Reo Māori

I raro i te Ture Reo Māori (1987) ka whaimana Te Taura Whiri i te Reo Māori ki te tuku tohu whakaū i te matatau o te tangata ki te whakamāori ā-tuhi, ā-waha anō hoki. Ka āhei te kaiwhiwhi ki te tuku ratonga whakamāori, whakapākehā ki te hāpori whānui, ki roto hoki i ngā whare kōti o te motu. Me tino mōhio ngā kaitono ki ngā reo e rua -ā-waha, ā-tuhi.

Ka kati ngā tono ā te 1 o Poutū-te-rangi 2002. Hei te 6 o Paenga-whāwhā 2002 te whakamātautau ā-tuhi.

Mō ētahi atu whakamāramatanga, whakapā mai ki a

Matewaka@tetaurawhiri.govt.nz

waea : 04-4716722

waea whakaahua: 04 4712768